

PATVIRTINTA
Kauno Simono Daukanto progimnazijos
direktoriaus 2023 m. birželio 26 d.
įsakymu Nr. V1-264

**PREVENGINĖ PROGRAMA, UGDANTI MOKINIŲ SOCIALINES IR EMOCINES KOMPETENCIJAS, APIMANTI
SMURTO, ALKOHOLIO, TABAKO IR KITŲ PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJĄ, SVEIKOS
GYVENSENOS SKATINIMĄ**

**I SKYRIUS
BENDROJI DALIS**

Mokykla - žmonės ir santykiai, tai esminis socialinis kapitalas. Pagarba ir atsakomybė sau ir kitiems, supratimas ir pripažinimas, pasitikėjimas, dėmesys vienas kitam, matyti ir jausti kiekvieną. Solidarių ir bendruomeniškų santykių stiprinimas, veikimas kartu, emociškai saugi aplinka. Socialinių emocinių įgūdžių stiprinimas bendruomenėje. Progimnazija, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas: pasirenka nuoseklią ir ilgalaikę socialines ir emocines kompetencijas ugdančią prevencinę programą, apimančią patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą ir sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui joje dalyvauti, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“

**II SKYRIUS
TIKSLAS, UŽDAVINIAI**

Tikslas – ugdyti moksleivį, motyvuotą sveikai gyventi, ugdyti jo socialinius ir emocinius gebėjimus, stiprinti atsakingą elgesį visuomenėje;

Uždaviniai:

- sistemingai skatinti tinkamą, pozityvų ir tolerantišką elgesį, orientuotą į vaikų emocinės ir socialinės kompetencijos ugdymą;
- sudaryti sąlygas bendruomenės nariams jaustis saugiams, sveikiems, palaikomiems, priklausantiems bendruomenei ir atsakingiems už ją;
- padėti mokiniams išsiugdyti nuostatą, kad smurtas ir patyčios nėra normalus reiškinys ;
- tobulinti ugdymo(si) procesus, kad mokymosi sunkumų turintys mokiniai įgytų reikiamų įgūdžių;
- sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);
- įtraukti visus bendruomenės narius į aktyvią veiklą, formuojant saugios ir sveikos gyvenamos įgūdžius .

**III skyrius
LAUKIAMI REZULTATAI**

Įgyvendinama programa suteiks žinių, nuostatų ir įgūdžių padedančių:

- atpažinti ir valdyti emocijas;
- parodyti rūpestingumą kitais;
- sukurti pozityvius santykius;
- priimti atsakingus sprendimus;
- konstruktyviai įveikti sudėtingas socialines situacijas;
- stiprinti atsparumą rizikingai elgsenai.

**IV skyrius
PROGRAMOS PAGRĮSTUMAS**

Kauno Simono Daukanto progimnazijoje įgyvendinamos socialinio emocinio ugdymo turinio programos: 1 klasių mokiniams „Zipio draugų“, 2 klasių mokiniams „Obuolio draugų“, visai mokyklos bendruomenei „Olweus“ programa. Mokyklos psichologės spalio-

lapkričio mėnesiais 1 ir 5-ą klasių mokiniams, naujai atvykusiems mokiniams ir mokiniams, atvykusiems iš užsienio vykdo adaptacijos tyrimą, SEU „Drambliada“ 1-8 klasių mokiniams, socialinės pedagogės ir psichologės 1-2 klasių mokiniams veda socialinių ir emocijų įgūdžių stiprinimo grupes „Bendradarbiavimo bei darbo komandoje įgūdžių formavimas ir ugdymas“, 4 ir 8 klasių mokiniams – „Stresas/nerimas-ne baubas, galima įveikti“ (užsiėmimai prieš elektroninį nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą). Organizuotos Saugaus eismo valandėlės pirmų klasių mokiniams, bendradarbiaujant su Dainavos policijos komisariato bendruomenės pareigūnais. Progimnazijos mokiniai dalyvavo Respublikos organizuotose akcijose skirtose Tarptautinei tolerancijos dienai, Tarptautinei nerūkymo dienai, Pasaulinei AIDS dienai, Psichikos sveikatos dienai, Kovos su prekyba žmonėmis paminėti. Vyko akcijos: „Mėnuo be patyčių“, „Parašyk laišką (sveikinimą) vienišam senjorui“, „Padėkim mūsų mažiesiems draugams“, „Atrask pamirštus daiktus“. Dalyvavo iniciatyvose „Šiltos kojinės Ukrainos žmonėms“. Specialiųjų poreikių mokiniai dalyvavo Respublikinėje parodoje „Mano miestas“, virtualioje parodoje „Kalėdinis linkėjimų žaisliukas“. Rugsėjo – lapkričio mėn. bendradarbiaujant su Všį šeimų centru „Būkime kartu“ buvo vykdomas projektas „Dainavos bendruomenės psichologinio atsparumo įgūdžių ir socialinių – emocijų kompetencijų stiprinimas“. 5-8 klasių mokiniai dalyvavo respublikinėje viktorinoje-protų mūšyje „Praleidžiu progą pasityčioti“. 7-8 klasių mokiniams buvo pravesta paskaita „Elektroninių cigarečių žala organizmui“, 1-8 klasių mokiniai dalyvavo socialinėje akcijoje „Pūsk muilo burbulus, o ne tabako dūmus“, Pasaulinės autizmo supratimo dienos paminėjimas. Socialinė akcija „Visi skirtingi, visi lygūs“. Smurto prevencijos programa įgyvendinama vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 3 d. įsakymu Nr. V-625 „Rekomendacijos mokykloms dėl smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterijų ir veiksmų, kilus įtarimui dėl smurto artimoje aplinkoje poveikio“. Programa integruojama į mokomųjų dalykų ugdymo turinį, klasės valandėles ir neformaliojo švietimo veiklas.

Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23d. nutarimu Nr. XII-745 patvirtintos Valstybinės švietimo 2013-2022 strategijos 19.2. punkte nurodoma, kad įgyvendinant Valstybinę švietimą strategiją, 2013-2022 metais numatoma intensyviau „rūpintis socialiniu, emociju, lytiniu ir tarpkultūriniu ugdymu. Mokyklose diegti sisteminius pokyčius, lemiančius patyčių, prekybos žmonėmis ir smurto, alkoholio ir tabako vartojimo mažinimą, kad būtų užtikrinamas mokyklos bendruomenės psichologinis saugumas“.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 patvirtinta Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa. Jos tikslas ugdyti asmenį, motyvuotą sveikai gyventi, nevartoti alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų, siekti, kad ugdytiniai suprastų neigiamą alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikį žmogaus sveikatai ir visuomenei, suteikti informacijos apie prevencinės, medicininės, psichologinės, socialinės, teisinės pagalbos galimybes ir institucijas, skatinti ugdytinių gebėjimą kreiptis pagalbos.

Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. kovo 17 d. nutarime Nr. XII-2260 „Dėl mokinių teisės į saugią aplinką ugdymo įstaigose“ mokykloms rekomenduojama įgyvendinti bent vieną ilgalaikę socialinių ir emocinių įgūdžių programą. Sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat dalyvauti bent vienoje nuoseklioje, ilgalaikėje socialines ir emocines kompetencijas ugdančioje prevencinėje programoje, apimančioje smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą, įgyvendinant pateiktas švietimo ir mokslo ministro patvirtintas rekomendacijas dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose.

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakyme Nr. V-190 „Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijos“, kurios paruoštos vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 56 straipsnio 17 punktu nurodoma, kad prevencijos tikslas – sukurti saugią, mokinio asmenybės augimui, brandai ir ugdymuisi palankią aplinką mokykloje, kurioje mokiniai jaučiasi gerbiami, priimti, saugūs, jų nuomonė ir siūlymai yra išklausomi ir vertinami. Psichologinė mokinių savijauta ir saugumas mokykloje susijęs su emocine mokinių, mokyklos darbuotojų, tėvų (toliau – mokyklos bendruomenės nariai) gerove, jų tarpusavio santykiais. Prevencijos priemonės, nukreiptos į visus mokyklos mokinius, padeda išvengti problemų (pvz., patyčių ar kitokio smurto) atsiradimo ir mažinti egzistuojančių problemų mastą. Tiems mokiniams, kuriems visai mokyklai taikomos prevencijos priemonės yra nepaveikios ir jų nepakanka, taikomos papildomos prevencijos priemonės ar (ir) programos, teikiama švietimo pagalba.

V skyrius

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Eil. Nr.	Uždaviniai	Įgyvendinimo priemonės	Data	Laukiami rezultatai
1.	Nuosekliai lavinti socialinius ir emocinius įgūdžius pamokų metu bei neformaliojo švietimo užsiėmimuose.	Programų „Olweus“, „Zipio draugai“, „Obuolio draugai“ įgyvendinimas ugdomosiose veiklose. Tyrimas dėl įgyvendinamų programų veiksmingumo. Pamokų vertinimas dėl bendrųjų kompetencijų ugdymo.	2023-2024 m. m.	Tinkamai ugdomos bendrosios kompetencijos. 2 kartus per mėnesį vyks klasių valandėlės. Jų metu mokytojai suteiks žinių, nuostatų ir įgūdžių, padedančių atpažinti ir valdyti emocijas. Mokiniai gerins gebėjimus spręsti kasdien išskylančius sunkumus, stiprins bendradarbiavimą, išmoks susirasti draugų, kreiptis pagalbos ir ją priimti. 1% sumažės patyčių mokykloje tarp mokinių, atsižvelgiant į 2022 m. ir 2023 m. atliktos Olweus apklausos rezultatus.
2.	Klasių vadovų veiklomis siekiama įtvirtinti pasitikėjimu ir saugumu grįstus mažos bendruomenės santykius.	Klasės valandėlės asmeninių kompetencijų ugdymui.	2023 – 2024 m. m. pagal pamokų tvarkaraštį.	1% mažiau nei 2022 m. bus registruojama patyčių ir smurto atvejų klasėse.
3.	Stiprinti mokinių psichikos sveikatą ir psichologinį atsparumą vedant patyriminio SEU užsiėmimus.	Klasės valandėlių metu vedami tęstiniai patyriminio SEU užsiėmimai.	2023 -2024 m .m.	Gerės mokinių bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai, emocijų valdymas ir atpažinimas. Bus vesta ne mažiau nei 20 SEU patyriminių užsiėmimų klasėse. Mokiniai stiprins savo bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžius uždaroje grupėje. Veiklų metu stiprins adaptacijos sunkumų įveikos, vienas kito pažinimo, bendradarbiavimo ir komunikacijos įgūdžius, empatijos, aktyvaus klausymosi, komandinio darbo įgūdžius.

4.	<p>Olimpiados metu ugdyti(s) 5 pagrindines socialines emocines kompetencijas: savimone, savitvarda, socialini sámoninguma, tarpusavio santykius, atsakingu sprendimu priemima;</p>	<p>SEU olimpiada „Drambliada“</p>	<p>2024 m kovo mën.</p>	<p>„Drambliadoje“ dalyvaus didesnë dalis progimnazijos mokiniu, gerës žinios apie socialines, emocines kompetencijas.</p>
5.	<p>Formuoti savës pažinimo, motyvacijos dirbti kartu, bendradarbiavimo, empatijos ir vienas kito pažinimo igudzius.</p>	<p>Mokiniu socialines emocines kompetencijas ugdanti prevencijos programa.</p>	<p>Pagal atskira tvarkaraštj</p>	<p>Mokiniam vesti socialiniu ir emociniu igudziu stiprinimo grupes „Bendradarbiavimo bei darbo komandoje igudziu formavimas ir ugdymas“ Gerës mokiniu bendravimo, bendradarbiavimo igudziai. Tikimasi, kad gerës mokiniu bendravimo-bendradarbiavimo igudziai, prasiplës savës pažinimo ribos, gerës emocines kompetencijos ir šios žinios padës sulaukti akademinës sëkmës.</p>
6.	<p>Vykdyti prevencinë veikla</p>	<p>Darbas pagal alkoholio, tabako ir kitu psichika veikianciu medziagu vartojimo prevencijos programa. Organizuoti pirmu klasiu mokiniams saugaus eismo valandëles su policijos pareigunais. Organizuoti susitikima su policijos pareigunais 5-8 klasiu mokiniams. Dalyvavimas vaikû vasaros poilsio programû konkursu igyvendinime. Mokiniu piešiniu paroda „Pasaulis be patyčiu“. Sâmoningumo didinimo mënau „Mënau be patyčiu“</p>	<p>2023-2024 m. m.</p>	<p>Atkreiptas mokiniu dëmesys j rûkymo žala, itakojamas požiûris, nuostatos, vertybës. Gerës mokiniu žinios apie saugu elgesj kelyje, vaikai saugiau jausis. Atkreiptas mokiniu dëmesys j mokinio pareigas, atsakomybes bei ju teises. Stiprës bendradarbiavimas tarp mokyklos bendruomenës nariu. Mokiniai jausis saugiau mokykloje. Gerës mokiniu užimtumas vasaros metu. Mokiniu prasmingas užimtumas. Lavës mokiniu pozityvus požiûris j bendražmogiškas vertybes, smurto ir agresijos netoleravimas. Vaikû ir mokiniu užimtumas, bendradarbiavimas; formuojamos teigiamos asmenybës ugdymo vertybës Mokiniu prasmingas užimtumas. Mokiniai gebës atpažinti galimus pavojus,</p>

		<p>Akcija Pasaulinė diena be tabako.</p> <p>Tarptautinės Psichinės sveikatos dienos paminėjimas.</p> <p>Pasaulinė Kovos su prekybos žmonėmis diena.</p> <p>Tarptautinės tolerancijos dienos paminėjimas.</p> <p>Pasaulinės AIDS dienos paminėjimas.</p> <p>Pasaulinės autizmo supratimo dienos paminėjimas.</p> <p>Socialinė akcija „Visi skirtingi, visi lygūs“.</p> <p>Organizuoti susitikimus su Dainavos policijos komisariato bendruomenės pareigūnais dėl priklausomybių nuo tabako, alkoholio ir narkotinių medžiagų.</p> <p>Organizuoti ir vykdyti tyrimą „Mokinių savijauta progimnazijoje“.</p>		<p>bendraujant su nepažystamais žmonėmis.</p> <p>Pagerės mikroklimatas klasėse.</p>
--	--	---	--	---